

Materiál na rokovanie

Komisií Mestského zastupiteľstva v Žiline

Číslo materiálu: ___/2021

K bodu programu

Informatívna správa o zámere mesta uzatvoriť Memorandum o spolupráci so Žilinským samosprávnym krajom

Materiál obsahuje:

1. Návrh na uznesenie
2. Dôvodová správa
3. Materiál
4. Príloha č. 1

Materiál sa odporúča prerokovať:

KFaM, KKCRaMR

Predkladá:

Mgr. Peter Fiabáne, primátor

Zodpovední za vypracovanie:

Mgr. Vladimír Randa, viceprimátor mesta

Mgr. Lucia Šimo, projektová manažérka Žilina Beskydy 2026

NÁVRH NA UZNESENIE

Uznesenie č. ___/2021

Komisia odporúča Mestskému zastupiteľstvu v Žiline na jeho najbližšom zasadnutí

I. zobrať na vedomie

memorandum o spolupráci pri príprave a realizácii projektu Žilina Beskydy 2026 v rámci výzvy Európske hlavné mesto kultúry 2026 v Slovenskej republike s týmito podstatnými náležitosťami:

a) **zmluvné strany:** Mesto Žilina, so sídlom: Námestie obetí komunizmu 1, 011 31 Žilina, IČO: 00321796; Žilinský samosprávny kraj, so sídlom: Komenského 48, 010 01, Žilina, IČO: 37808427 (ďalej ako ŽSK),

b) **predmet memoranda:** úprava práv a povinností zmluvných strán v rámci spolupráce pri príprave a realizácii projektu Žilina Beskydy 2026. Zmluvné strany majú záujem o spoluprácu pri tvorbe a realizácii kultúrneho programu, investícií do kultúrnej infraštruktúry súvisiacej s programom a spoluprácu pri propagácii turistickej ponuky regiónu,

c) **záväzky vyplývajúce zmluvným stranám v prípade, že mesto Žilina bude komisiou vyhlásené za víťaza súťaže o Európske hlavné mesto kultúry 2026 v SR (EHMK):**

1. investície:

- mesto Žilina sa zaväzuje vyčleniť v prihláške do súťaže EHMK 2026 z ohlásenej alokácie 40 mil. € pre investičné aktivity projektu sumu 10 mil. € vrátane povinného spolufinancovania ŽSK pre investičné zámery ŽSK. Zoznam projektov ŽSK:
 - Vznik Múzea lesa Vychylovka – novostavba,
 - Kysucko-oravská historická lesná úvratová železnica vo Vychylovke – rekonštrukcia,
 - Detské interaktívne múzeum v Závodí pri Bábkovom Divadle v Žiline – novostavba,
 - Dobudovanie výstavných priestorov v podkroví Hradu Budatín pri PMZA – rekonštrukcia,
 - Vznik Sochársko-kreatívneho a rezidenčného centra pri Kysuckej galérii v Oščadnici – novostavba,
 - Stavebné úpravy dvora a priestorov Považskej galérie umenia – rekonštrukcia,
 - Stavebné úpravy na Slanickom ostrove umenia – Oravská Galéria,

2. operatívny rozpočet:

- zahŕňa výdavky na režijné náklady organizácie riadiacej projekt, financie na marketing a propagáciu projektu, financie na kultúrny program a podporu

turizmu v regióne v celkovej predpokladanej výške 33,25 mil. €. Príspevok mesta Žilina bude vo výške 6 mil. € za obdobie rokov 2022-2027, príspevok ŽSK bude vo výške 4 mil. € za obdobie rokov 2023-2027,

3. rozhodovanie a dohľad nad projektom:

- pre implementáciu projektu v prípade víťazstva mesto Žilina vytvorí v roku 2022 novú organizáciu. V kompetencii organizácie bude implementácia celého projektu EHMK v súlade so zámermi v prihláške. Mesto Žilina sa zaväzuje vyčleniť ŽSK zastúpenie v správnej rade alebo inom rozhodovacom orgáne organizácie zodpovednej za implementáciu celého projektu EHMK a vyčleniť ŽSK zastúpenie v dozornej rade organizácie zodpovednej za implementáciu projektu.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Tento materiál sa predkladá na základe prípravy projektu Žilina Beskydy 2026 a spolupráce mesta Žilina a Žilinského samosprávneho kraja na prihláške pre 2. kolo súťaže o titul Európske hlavné mesto kultúry 2026 v Slovenskej republike. Mesto Žilina a ŽSK v rámci príprav identifikovali hlavné oblasti spolupráce, ktoré budú uvedené v memorande o spolupráci ako aj v pripravovanej prihláške mesta Žilina pre 2. kolo súťaže. Projekt Žilina Beskydy 2026 obsahuje veľký počet kultúrnych projektov na území kraja a v inštitúciách v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK.

Vďaka pomoci a podpore ŽSK boli kontaktované aj partnerské regióny v zahraničí, konkrétne Sliezske vojvodstvo v Poľskej republike a Moravskoslezský kraj, ktoré vyjadrili podporu projektu Žilina Beskydy 2026. V najbližšej dobe sa očakáva písomné vyjadrenie podpory od oboch cezhraničných partnerov.

Mesto Žilina uzatvorí vzhľadom na rozsah projektu memorandum o spolupráci so všetkými samosprávami v rámci Žilinského kraja, ktoré o spoluprácu prejavili záujem, ako aj s partnerskými mestami Frýdek-Místek a Bielsko-Biala. Týmto spôsobom je podporená snaha mesta Žilina preukázať regionálny rozmer projektu. Vytvorené partnerstvá budú prezentované aj pred medzinárodnou porotou, ktorá posudzuje prihlášku v 2. kole súťaže. Toto memorandum predstavuje právny základ, v ktorom sú definované základné body pre budúcu spoluprácu zmluvných strán.

Materiál je v súlade so Štatútom mesta Žilina a právnymi predpismi Slovenskej republiky.

Materiál má dopad na rozpočet mesta Žilina, na jeho výdavkovú časť počínajúc rokom 2022.

Materiál – Návrh memoranda

MEMORANDUM O SPOLUPRÁCI

uzavreté podľa § 51 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „memorandum“)

medzi nasledovnými stranami:

Mesto Žilina

sídlo: Námestie obetí komunizmu 1, 011 31 Žilina
IČO: 00321796
Zastúpený: Mgr. Peter Fiabáne, primátor
(ďalej ako „Mesto Žilina“)

a

Žilinský samosprávny kraj

sídlo: Komenského 48, 010 01, Žilina
IČO: 37808427
Zastúpený: Ing. Erika Jurinová, predsedníčka
(ďalej ako „ŽSK“)

(Mesto Žilina a ŽSK spoločne ďalej ako „strany memoranda“)

PREAMBULA

Mesto Žilina kandiduje do súťaže o titul Európske hlavné mesto kultúry 2026 (ďalej ako „EHMK“). EHKM je najprestížnejší a najúspešnejší program Európskej komisie v oblasti kultúry s cieľom promovať Európske kultúrne bohatstvo a jeho rozmanitosť. Za viac ako 30 rokov existencie viac ako 60 Európskych miest úspešne získalo tento titul, ktorý prinesie mestu a regiónu prospech v oblasti kultúrnej, urbánnej, turistickej aj ekonomického rozvoja.

Hlavným cieľom projektu EHKM je podpora dlhodobého rozvoja kultúrnych a kreatívnych aktivít a infraštruktúry, so zámerom posilniť pozíciu mesta a celého regiónu v európskom kultúrnom kontexte. Za týmto účelom bol zostavený projektový tím Žilina Beskydy 2026, ktorý je poverený prípravou prihlášky do druhého kola s termínom 2.11.2021, do ktorej boli zakomponované aj projekty rozvíjané v spolupráci so Žilinským samosprávnym krajom a kultúrnymi inštitúciami v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti. Vyhlásenie výsledkov medzinárodnou porotou sa bude konať 9.12.2021 na pôde Ministerstva kultúry SR v Bratislave, kde bude vyhlásený víťaz súťaže. Rozhodovať sa bude medzi kandidujúcimi mestami - Nitrou, Trenčínom a Žilinou. Uplatnenie tohto memoranda o spolupráci je podmienené získaním tohto titulu.

Mesto Žilina oslovilo Žilinský samosprávny kraj vo veci spolupráce na projekte EHKM vo forme partnerstva. Uznesením číslo 60/21 zo dňa 23.11.2020 Zastupiteľstvo ŽSK odsúhlasilo prvotný zámer a toto memorandum upresňuje rámec potenciálnej spolupráce. Cieľom partnerstva je podporovať spoluprácu medzi Mestom Žilina a Žilinským samosprávnym krajom (pri príprave projektu

Európskeho hlavného mesta kultúry pre rok 2026. Zároveň memorandum nastavuje predpokladaný rámec spolupráce (programové a investičné zámery, rozpočet projektu a finančnú účasť ŽSK, organizačné a kontrolné nástroje) v prípade, že Mesto Žilina titul EHMK 2026 získa.

Prihláška nesie názov "Žilina Beskydy 2026" a so sloganom "Okno príležitostí" sa zameriava na vytvorenie kvalitného kultúrno-umeleckého programu so silným európskym rozmerom a pozerá na rozvoj širšieho cezhraničného regiónu Beskydy v spolupráci s mestami Frýdek-Místek a Bielsko-Biala a partnerskými regiónmi Moravskoslezský kraj a Sliezske vojvodstvo. Plánovaný programový koncept je momentálne tematicky rozdelený do 3 hlavných línií s názvami "Tok prírody, Továreň na budúcnosť a Identita bez hraníc", v súvislosti s ktorými sú vytvorené stovky kultúrno-umeleckých projektov.

ČLÁNOK 1

Predmet a trvanie memoranda

1. Predmetom memoranda je návrh spolupráce ŽSK a mesta Žilina pri realizácii projektu "Žilina Beskydy 2026" v prípade, že bude medzinárodnou porotou vyhlásený za víťazný v rámci súťaže o titul Európske hlavné mesto kultúry v roku 2026.
 2. Mesto Žilina a ŽSK majú záujem o spoluprácu pri tvorbe a realizácii kultúrneho programu, investícií do kultúrnej infraštruktúry súvisiacej s programom a spoluprácu pri propagácii turistickej ponuky regiónu.
 3. Mesto Žilina a Žilinský samosprávny kraj vzájomne prejavili záujem o spoluprácu na kultúrnom programe v rámci navrhovaných tém a projektov s inštitúciami v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK uvedených v prílohe č. 1 tohto memoranda.
 4. Predmetom memoranda sú aj investičné zámery spadajúce do prihlášky "Žilina Beskydy 2026". Ide o potenciálne investície do budov a infraštruktúry v majetku ŽSK pre umelecko-kultúrne účely, ktoré majú priamy súvis s programom projektu "Žilina Beskydy 2026". Zoznam investičných zámerov je doplnený popisom, rozpočtom a vizualizáciou v prílohe č. 2. Finančné krytie investičných zámerov ŽSK bude zabezpečené z predpokladanej alokácie 40 000 000€, ktorú pre investičné projekty víťazného mesta prisľúbilo Ministerstvo kultúry SR. Súčasťou predpokladaných výdavkov ŽSK pri investičných zámeroch je spolufinancovanie ŽSK vo výške 5% z celkovej sumy nasledujúcich investícií:
 - Vznik Múzea lesa Vychylovka - novostavba
 - Kysucko-oravská historická lesná úvraťová železnica vo Vychylovke - rekonštrukcia
 - Detské interaktívne múzeum v Závodí pri Bábkovom Divadle v Žiline - novostavba
 - Dobudovanie výstavných priestorov v podkroví Hradu Budatín pri PMZA - rekonštrukcia
 - Vznik Sochársko-kreatívneho a rezidenčného centra pri Kysuckej galérii v Oščadnici - novostavba
 - Stavebné úpravy dvora a priestorov Považskej galérie umenia - rekonštrukcia
 - Stavebné úpravy na Slanickom ostrove umenia – Oravská Galéria
- Celková výška alokácie pre ŽSK v rámci investičného rozpočtu je vo výške 10 mil. €.
5. Súčasťou spolupráce Mesta Žilina a ŽSK je aj návrh financovania projektu Žilina Beskydy 2026, tzv. operatívny rozpočet, ktorý zahŕňa financie na chod organizácie riadiacej celý

projekt, financie na marketing a propagáciu projektu, financie na kultúrny program a podporu turizmu v regióne. Celková predpokladaná výška operatívneho rozpočtu je 33,25 mil. € a príspevok ŽSK do operatívneho rozpočtu je 4 mil. €. Operatívny rozpočet nezahŕňa investičné akcie, ktoré sú vedené oddelene v investičnom rozpočte.

Navrhované príspevky jednotlivých subjektov do operatívneho rozpočtu projektu Žilina Beskydy 2026, sumárne pre roky 2023-2027, t.j. za 5 rokov.

Ministerstvo kultúry SR	15 000 000 €
Mesto Žilina	6 000 000 €
Žilinský samosprávny kraj	4 000 000 €
Partnerské mestá CZ-PL (Moravskoslezský kraj, Sliezske vojvodstvo a ostatné mestá/obce)	1 000 000 €
Partnerské Mesto Bielsko-Biala	1 300 000 €
Partnerské Mesto Frýdek Místek	700 000 €
Partnerské mestá a obce SK	750 000 €
Podnikateľský sektor	1 500 000 €
EÚ zdroj (Melina Mercury prize + fundraising)	3 000 000 €
Celkom	33 250 000 €

Príspevok ŽSK bude primárne použitý na kultúrny program v inštitúciách v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK (min. 60%), režijné náklady organizácie, ktorá bude riadiť celý projekt EHK (max. 20%) a marketingové a turistické aktivity v regióne (max. 20%).

6. Mesto Žilina, ak vo finále súťaže uspeje projekt Žilina Beskydy 2026, vytvorí v prvej polovici roka 2022 novú organizáciu. V kompetencii organizácie bude implementácia celého projektu EHK v súlade so zámermi v prihláške. Mesto Žilina sa zaväzuje vyčleniť ŽSK zastúpenie v správnej rade alebo inom rozhodovacom orgáne organizácie zodpovednej za implementáciu celého projektu EHK a vyčleniť ŽSK zastúpenie v dozornej rade organizácie zodpovednej za implementáciu projektu.
7. Toto memorandum sa uzatvára na dobu určitú, do 31.12.2021. V prípade, že Mesto Žilina zvíťazí v súťaži a získa titul Európske hlavné mesto kultúry v roku 2026, bude toto Memorandum základom pre zmluvu o spolupráci pri realizácii projektu EHK.

ČLÁNOK 2

Práva a povinnosti strán memoranda

1. Strany memoranda sa zaväzujú poskytovať si vzájomne súčinnosť za účelom plnenia svojich záväzkov, ktoré im z memoranda vyplývajú.

ČLÁNOK 3

Záverečné ustanovenia

1. Uzatvorením tohto memoranda o spolupráci strany memoranda prejavujú svoju slobodnú vôľu pri realizácii podporných aktivít a činností smerujúcich k stanovenému zámeru. Memorandum je založené na rozvíjaní spolupráce strán memoranda na princípoch vzájomnej dôvery a porozumenia pri plnení úloh vyplývajúcich z povinností zmluvných strán pri výkone samosprávy a ratifikovaných medzinárodných zmlúv a dohovorov.
2. Strany Memoranda o spolupráci môžu po vzájomnej dohode rozšíriť alebo zúžiť rozsah uskutočňovanej spolupráce dohodnutý v tomto Memorande o spolupráci. Ustanovenia tohto Memoranda o spolupráci možno meniť alebo dopĺňať iba po vzájomnej dohode strán memoranda v podobe písomných dodatkov podpísaných stranami memoranda.
3. Strany memoranda sa zaväzujú, že v prípade nutnosti riešenia akéhokoľvek problému, budú postupovať a konať tak, aby bolo rešpektované právo vyjadrenia názoru každej strany memoranda.
4. Toto Memorandum o spolupráci sa vyhotovuje v 2 rovnopisoch, z ktorých každá zo strán memoranda obdrží jeden rovnopis.
5. Memorandum o spolupráci nadobúda platnosť dňom podpísania oprávnenými zástupcami strán a účinnosť nadobúda dňom nasledujúcim po dni jeho zverejnenia na webových sídlach ŽSK a mesta Žiliny.
6. Všetky zúčastnené strany Memoranda o spolupráci vyhlasujú, že toto Memorandum o spolupráci uzatvorili slobodne a vážne, riadne a dôsledne ho prečítali, jeho obsahu porozumeli a nemajú proti jeho forme a obsahu žiadne výhrady, čo potvrdzujú vlastnoručnými podpismi.

Žilinský samosprávny kraj

V _____ dňa __. __. ____

Štatutárny orgán: Ing. Erika Jurinová, predsedníčka

Mesto Žilina

V _____ dňa __. __. ____

Štatutárny orgán: Mgr. Peter Fiabáne, primátor

Príloha č.1

názov projektu	zapojená inštitúcia ŽSK
ETNOFILM Čadca - medzinárodné filmové bienále dokumentárneho, etnologického filmu	Kysucké osvetové stredisko Čadca
Literárne rezidencie - Hviezdoslavova horáreň, Kukučínov dom, Čaplovičova knižnica	Oravské múzeum
Vanguards of 19th century and vanguards of today - výskum v oblasti socio-ekonomických faktorov pri tvorbe národného povedomia	Oravské múzeum
Výstava vystáhovalectva	Oravské múzeum, Kysucké múzeum
Trienále umenia knihy	Turčianska galéria
Detské interaktívne výstavy - interaktívne mesto L. Sútnara	Bábkové divadlo Žilina
Bábkarska Žilina + Babkáč v meste	Bábkové divadlo Žilina
VAL - kunsthistorická výstava, radikálna a utopická architektúra	Považská galéria umenia
Videoart (zriadenie videotéky, medzinárodná výstava a bienále videoartu)	Považská galéria umenia
Výstava textilného umenia	Považská galéria umenia
VR mobile galéria - mobilná virtuálna galéria prezentujúcich najlepšie diel z Beskydy	Považská galéria umenia
Retrospektívna výstava R. Sikoru	Považská galéria umenia
Výskum textilného priemyslu v Slovine	Považské múzeum v Žiline
Expo 2026 - výskum a prezentácia priemyselného dedičstva	Považské múzeum v Žiline
Wire - výstava, súčasná tvorba, workshopy o drotárstve	Považské múzeum v Žiline
Lužická Kultúra - archeologické prieskum (Hradisko - Divinka)	Považské múzeum v Žiline
Výstava Slovenského vojnového štátu 1939 - 1945	Považské múzeum v Žiline
Bačovské dni / Cesta valašskej kultúry - prepájanie tradícií a súčasného umenia.	Krajské kultúrne stredisko Žilina
Celoslovenské stretnutie fujaristov	Krajské kultúrne stredisko Žilina
Knižný vandrák - mobilná výrobná kníh a podujatie Tvoríme vlastnú knihu	Krajská knižnica v Žiline
Redesign craft - príručka a online databáza kontaktov a video návodov tradičného umenia	Krajské kultúrne stredisko Žilina, Oravská galéria, Oravské kultúrne stredisko v Dolnom Kubíne, Kysucké múzeum
ARTboretum - sochárske rezidencie a sympóziu v parku	Kysucká galéria

Príbeh lesa / komplexná zážitková trvala výstava o lese a dočasne vystav	Kysucké múzeum
ETNOFILM Čadca - medzinárodné filmové bienále dokumentárneho, etnologického filmu	Kysucké osvetové stredisko Čadca
Literárne rezidencie - Hviezdoslavova horáreň, Kukučínov dom, Čaplovičova knižnica	Oravské múzeum
Vanguards of 19th century and vanguards of today - výskum v oblasti socio-ekonomických faktorov pri tvorbe národného povedomia	Oravské múzeum
Výstava vysťahovalectva	Oravské múzeum, Kysucké múzeum
Trienále umenia knihy	Turčianska galéria